

2025/2182

2025 10 28

EUROPOS CENTRINIO BANKO SPRENDIMAS (ES) 2025/2182

2025 m. spalio 16 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas ECB/2010/14 dėl eurų banknotų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai tikrinimo bei pakartotinio išleidimo į apyvartą (ECB/2025/36)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 128 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą, ypač į jo 16 straipsnį,

kadangi:

- (1) Europos Centrinis Bankas (ECB) turi išimtinę teisę duoti leidimą Sąjungoje išleisti eurų banknotus. Ši teisė apima įgaliojimus imtis priemonių eurų banknotų, kaip mokėjimo ir vertės išsaugojimo priemonių, vientisumui apsaugoti. Europos Centrinio Banko sprendime ECB/2010/14 ⁽¹⁾ nustatytos eurų banknotų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai tikrinimo bei pakartotinio išleidimo į apyvartą bendrosios taisyklės ir tvarka. Atsižvelgiant į patirtį, įgytą taikant Sprendimą ECB/2010/14, reikia dar patobulinti tam tikras taisykles ir tvarką;
- (2) grynujų pinigų tvarkytojai įtariamus padirbtus eurų banknotus jų autentiškumui nustatyti privalo perduoti kompetentingoms nacionalinėms institucijoms nedelsdami, bet ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo jų įnešimo į banknotų tvarkymo aparatą. Vis dėlto kai kuriose valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro, didelę procentinę tokių eurų banknotų dalį kompetentingos nacionalinės institucijos dažnai autentifikuoja kaip tikrus eurų banknotus. Taigi daug tikrų eurų banknotų be reikalo siunčiama kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, kad jos atliktų tolesnę analizę, o tai, be kita ko, lemia tai, kad be reikalo delsiama įskaityti atitinkamą sumą sąskaitos turėtojui. Todėl būtina įgalioti valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionalinius centrinius bankus (NCB), pasikonsultavus su atitinkamomis kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis, leisti grynujų pinigų tvarkytojams pakartotinai apdoroti įtariamus padirbtus eurų banknotus. Kai eurų banknotus ir pirmasis, ir antrasis banknotų tvarkymo aparatas klasifikuoja kaip įtartinus padirbtus eurų banknotus, grynujų pinigų tvarkytojai turėtų juos perduoti kompetentingoms nacionalinėms institucijoms. Eurų banknotai, kuriuos pirmasis banknotų tvarkymo aparatas klasifikuoja kaip įtartinus padirbtus eurų banknotus, turėtų būti pašalinti iš apyvartos, neatsižvelgiant į tai, kaip juos klasifikuoja antrasis tvarkymo aparatas;
- (3) grynujų pinigų tvarkytojai privalo perduoti įtariamus padirbtus eurų banknotus kompetentingoms nacionalinėms institucijoms ir pateikti joms turimą informaciją apie sąskaitos turėtoją. Reikia patikslinti, kad ši pastaroji pareiga taikoma ne tik tais atvejais, kai eurų banknotus klasifikuoja klientų valdomi aparatai, bet taip pat, kai tai atlieka profesionaliems naudotojams skirti aparatai ir kai eurų banknotai klasifikuojami po to, kai apmokytas personalas rankiniu būdu patikrina autentiškumą;
- (4) siekiant aiškumo ir veiksmingumo, reikia suderinti 5 straipsnio formuluotę su šio sprendimo IIa ir IIb priedų formuluotėmis;
- (5) todėl reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Sprendimą ECB/2010/14,

⁽¹⁾ 2010 m. rugsėjo 16 d. Europos Centrinio Banko sprendimas ECB/2010/14 dėl eurų banknotų autentiškumo ir tinkamumo apyvartai tikrinimo bei pakartotinio išleidimo į apyvartą (OL L 267, 2010 10 9, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/597/oj>).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Daliniai pakeitimai

Sprendimas ECB/2010/14 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

Padirbtų eurų banknotų aptikimas

Atlikus eurų banknotų klasifikavimą pagal IIa arba IIb priedą arba apmokytam personalo nariui patikrinus rankiniu būdu, įtariamus padirbtus eurų banknotus ir banknotus, kurių autentiškumas nėra aiškus, grynųjų pinigų tvarkytojai, laikydamiesi nacionalinės teisės nuostatų ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 20 darbo dienų, nedelsdami perduoda atitinkamai kompetentingoms nacionalinėms institucijoms arba NCB. Įtariamai padirbti eurų banknotai perduodami kartu su visa turima informacija apie sąskaitos turėtoją.“;

- 2) IIa ir IIb priedai iš dalies keičiami pagal šio sprendimo priedą.

2 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

1. Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Valstybių narių, kurios įsives eurą po šio sprendimo priėmimo dienos, grynųjų pinigų tvarkytojai jį taiko nuo euro įvedimo dienos.

Priimta Frankfurte prie Maino 2025 m. spalio 16 d.

ECB Pirmininkė
Christine LAGARDE

PRIEDAS

Sprendimo ECB/2010/14 IIa ir IIb priedai iš dalies keičiami taip:

1) IIa priedas iš dalies keičiamas taip:

a) po 1 lentelę (po joje esančia antrašte „Specialios 1 lentelės taisyklės:“) pridedama ši 4 dalis:

„4. Pasitarę su kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis, NCB gali leisti grynųjų pinigų tvarkytojams pakartotinai apdoroti 2 kategorijos eurų banknotus. NCB turi tinkamai paskelbti apie tokį leidimą. Todėl 2 kategorijos eurų banknotus grynųjų pinigų tvarkytojai gali pakartotinai apdoroti tik tuo atveju, jeigu jų valstybės narės NCB yra leidęs pakartotinai apdoroti. Pakartotinai apdorojant turi būti laikomasi toliau nurodytų taisyklių.

2 kategorijos eurų banknotai gali būti pakartotinai apdorojami bet koku sėkmingai testuotu banknotų tvarkymo aparato tipu. Tolesni veiksmai su šiais banknotais atliekami kaip su banknotais, kurių klasifikavimą atliko antrasis banknotų tvarkymo aparatas, pagal 1 lentelėje nustatytas taisykles. Nukrypstant nuo 1 lentelėje nustatytų taisyklių, originalūs 2 kategorijos eurų banknotai, kuriuos antrasis banknotų tvarkymo aparatas klasifikavo kaip 4a kategorijos eurų banknotus, negali būti pakartotinai išleidžiami į apyvartą. Originalūs 2 kategorijos eurų banknotai, kuriuos antrasis banknotų tvarkymo aparatas klasifikavo kaip 4a arba 4b kategorijos eurų banknotus, turi būti skubiai perduoti NCB po to, kai juos pakartotinai apdorojo ir suklasifikavo antrasis banknotų tvarkymo aparatas.“;

b) po 2 lentelę (po joje esančia antrašte „Specialios 2 lentelės taisyklės:“) pridedama ši 4 dalis:

„4. Pasitarę su kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis, NCB gali leisti grynųjų pinigų tvarkytojams pakartotinai apdoroti 2 kategorijos eurų banknotus. NCB turi tinkamai paskelbti apie tokį leidimą. 2 kategorijos eurų banknotus grynųjų pinigų tvarkytojai gali pakartotinai apdoroti tik tuo atveju, jeigu jų valstybės narės NCB yra leidęs pakartotinai apdoroti. Pakartotinai apdorojant turi būti laikomasi toliau nurodytų taisyklių.

2 kategorijos eurų banknotai gali būti pakartotinai apdorojami bet koku sėkmingai testuotu banknotų tvarkymo aparato tipu. Tolesni veiksmai su šiais banknotais atliekami kaip su banknotais, kurių klasifikavimą atliko antrasis banknotų tvarkymo aparatas, pagal 2 lentelėje nustatytas taisykles. Nukrypstant nuo 2 lentelėje nustatytų taisyklių, galimybė atsekti (jei tokia yra) originalių 2 kategorijos eurų banknotų originalų sąskaitos turėtoją taip pat turi išlikti ir tais atvejais, jei šiuos banknotus antrasis banknotų tvarkymo aparatas klasifikuoja kaip 3 kategorijos eurų banknotus. Be to, originalūs 2 kategorijos eurų banknotai, kuriuos antrasis banknotų tvarkymo aparatas klasifikuoja kaip 4a kategorijos eurų banknotus, negali būti pakartotinai išleidžiami į apyvartą. Originalūs 2 kategorijos eurų banknotai, kuriuos antrasis banknotų tvarkymo aparatas klasifikuoja kaip 4a arba 4b kategorijos eurų banknotus, turi būti skubiai perduoti NCB po to, kai juos pakartotinai apdorojo ir suklasifikavo antrasis banknotų tvarkymo aparatas.“;

2) IIb priedo 1 lentelės skilties „Veiksmai“ 2 eilutėje sakinyss „Nedelsiant, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų po to, kai banknotai buvo apdoroti aparato, jie atskirai apdorojami ir perduodami kompetentingoms nacionalinėms institucijoms galutiniam autentiškumui nustatyti“, pakeičiamas sakiniu „Nedelsiant, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų po to, kai banknotai buvo apdoroti aparato, jie atskirai apdorojami ir perduodami kompetentingoms nacionalinėms institucijoms galutiniam autentiškumui nustatyti kartu su informacija, jei tokia yra, apie sąskaitos turėtoją.“